

Vergaderjaar 2014–2015

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1959

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 april 2015

Vier jaar na de publicatie van het voorstel voor de richtlijn inzake «consulaire bescherming van niet-vertegenwoordigde burgers van de Unie in derde landen» van de Europese Commissie in 2011 (Kamerstuk 22 112, nr. 1337) lijken nu, onder het Letse voorzitterschap, de onderhandelingen ten einde te komen. Doel van de richtlijn is de praktische uitwerking tussen de vertegenwoordigingen van lidstaten in derde landen te verbeteren en de samenwerking op consulaire gebied te versterken. Nederland heeft zich conform het BNC-fiche van 14 december 2011 ingezet om de tekst van de richtlijn zoveel mogelijk te beperken tot de vaststelling van coördinatie- en samenwerkingsmaatregelen tussen de lidstaten, teneinde het te zeer inkleuren van de diverse vormen van bijstand door de EU en het risico op «consulair shoppen» te voorkomen.

Het kabinet is tegen deze achtergrond tevreden met de wijze waarop in het voorstel de verhouding tussen de richtlijn en internationale verdragen is geëxpliciteerd. Ook zijn de ondersteunende taken van de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) op consulaire gebied correct omschreven.

Conform initiële inzet heeft Nederland ervoor gezorgd dat de potentiële reikwijdte van consulaire bescherming niet rigide in de tekst werd vastgelegd. De uiteindelijke tekst houdt rekening met de huidige praktijk bij het verlenen van consulaire bescherming aan niet-vertegenwoordigde burgers, waarbij veelal vooraf overleg plaatsvindt tussen de betrokken lidstaten. Dit biedt de ruimte voor maatwerk waaraan Nederland sterk hecht, vooral in geval van zaken die zeer gevoelig zijn en waarbij Nederland zelf het gehele traject van bijstand in handen wil houden.

De aanvankelijke Nederlandse wens om in het geheel geen bepaling op te nemen over «familieleden» bleek gezien het krachtenveld niet haalbaar. Op dit punt is er in de compromistekst voor gekozen zoveel mogelijk

aansluiting te zoeken bij de huidige praktijk, waarin bij consulaire bescherming aan derdelands familieleden van niet-vertegenwoordigde EU-burgers het nationale recht en de nationale praktijk van de bijstandverlenende lidstaat het uitgangspunt vormen. In het uiteindelijke voorstel wordt bovendien niet nader ingegaan op de definitie van het begrip «familieleden».

Nederland had de bepalingen die de financiële procedure in het voorstel regelen graag anders geformuleerd gezien. In het uiteindelijke tekst-voorstel wordt gesproken over verantwoordelijkheden die niet-vertegenwoordigde burgers (kunnen) hebben richting hun lidstaat van nationaliteit: «*de niet-vertegenwoordigde burgers verbinden zich ertoe de kosten van de consulaire bescherming terug te betalen aan hun lidstaat van nationaliteit ...*» en «*de lidstaat van nationaliteit van de niet-vertegenwoordigde burger kan van de betrokken niet-vertegenwoordigde burger verlangen dat hij de gemaakte kosten vergoedt*». De Nederlandse voorkeur ging uit naar een tekst die beperkt bleef tot de enkele vaststelling van coördinatie en samenwerkingsregelingen tussen de lidstaten, zonder in te gaan op verantwoordelijkheden die niet-vertegenwoordigde burgers (kunnen) hebben richting hun lidstaat van nationaliteit. Lidstaten houden echter voldoende ruimte om hieraan nationaal invulling te geven. Daar de voorliggende tekst voldoende aansluit bij de huidige praktijk en de samenwerking tussen lidstaten, alsmede voldoende ruimte biedt om de rechten (de reikwijdte van bescherming) en eventuele plichten van de eigen onderdanen naar eigen inzicht te regelen in nationale wetgeving, zal Nederland met de compromistekst instemmen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders